

Vineri, 17 Aprilie, 2026

†) Izvorul Tămăduirii; †) Cinstirea Sfin-
tei icoane a Maicii Domnului *Siriaca* de
la Mănăstirea Ghighiu (*Harți*)

Psalmul 103

²⁵ Marea aceasta este mare și largă; acolo'n ea se află târâtoare nenu-
mărate, vietăți mici de-a valma cu
cele mari;

Psalmul 103

¹ Bindecuvintează, suflete al meu,
pe Domnul! Doamne, Dumnezeu
meu, măritu-Te-ai foarte! În mărtu-
rurisire¹ și'n mare podoabă Te-ai
îmbrăcat, Tu,

---

¹ Psalmul 103 este un amplu tablou
asupra creației. Dacă lumea, odată așeza-
tă, Îl mărturisește pe Creator („Cerurile
povestesc mărirea lui Dumnezeu și fa-
cerea mâinilor Lui o vestește tăria!”, Ps
18, 1), Creatorul Însuși Se mărturisește
pe Sine prin propria Sa creație. Așa se
face că, din această perspectivă, lumina
(slava) lui Dumnezeu nu e văzută ca fi-
ind lăuntrică (slava de care Fiul S'a golit
pe Sine prin întrupare smerită – Flp 2,
6-8), ci ca un veșmânt de mărturisire
(*exomolôgesis*), podoabă și lumină. (Cu
Psalmul 103 se deschide vecernia, slujba
care marchează începutul zilei liturgice
ca început al lumii).

Faptele Apostolilor 3

¹ Iar Petru și Ioan se suiău la tem-
plu pentru rugăciunea din ceasul
al nouălea.

² Și era un bărbat, olog din pânțe-
cele mamei sale, pe care-l aduceau
și-l puneau în fiecare zi la poarta
templului zisă Cea Frumoasă, ca
să ceară milostenie de la cei ce
intrău în templu.

³ Acesta, văzându-i pe Petru și pe
Ioan că aveau să intre în templu,
le-a cerut milostenie.

⁴ Iar Petru, cătând spre el împreu-
nă cu Ioan, a zis: „Uită-te la noi!”

⁵ Iar el îi privea cu luare-aminte,
așteptând să primească ceva de la
ei.

⁶ Iar Petru a zis: „Argint și aur nu
am; dar ce am, aceea îți dau: În
numele lui Iisus Hristos Nazari-
neanul, ridică-te și umblă!”²

---

² Petru folosește exact cuvintele lui
Iisus la vindecarea paralizicului din Ca-
pernaum (Lc 5, 23-24) și în alte împre-
jurări asemănătoare.

7 Și apucându-l de mâna dreaptă, l-a ridicat; și îndată tălpile și gleznele lui s'au întărit.

8 Și sărind, a stat în picioare și umbla; și a intrat cu ei în templu, umblând și sărind și laudând pe Dumnezeu.

Filipeni 2

5 Aveți în voi gândirea aceasta, care era și în Hristos Iisus:³

6 Cel ce dintru'nceput fiind⁴ în chipul⁵ lui Dumnezeu a socotit că a fi El întocmai cu Dumnezeu nu e o prădare⁶,

7 dar S'a golit pe Sine⁷ luând chip

de rob, devenind asemenea oamenilor și la înfățișare aflându-Se ca un om;

8 S'a smerit pe Sine făcându-Se ascultător până la moarte – și încă moarte de cruce!

9 Pentru aceea, și Dumnezeu L-a preainălțat și I-a dăruit Lui nume care-i mai presus de orice nume,

10 pentru ca'ntru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cerești, al celor pământești și al celor dedesubt,

11 și să mărturisească toată limba că Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu-Tatăl.

---

³ Versetele următoare (6-11) alcătuiesc un adevărat imn, de o mare densitate terminologică și dogmatică.

⁴ Verbul **ypárho** e mult mai mult decât obișnuitul auxiliar (a fi); el e construit pe ideea de existență originară, substanțială și perpetuă, ceea ce exclude ideea de temporalitate, inconsistență sau alterare.

⁵ Pavel nu folosește cuvântul în sensul tehnic al filosofiei grecești (imagine plastică, formă exterioară), ci în sensul de natură, fire, condiție, esență; mai precis, chip care traduce esența.

⁶ Faptul că Dumnezeu-Fiul este și Se consideră pe Sine egal și consubstanțial cu Tatăl nu înseamnă cătuși de puțin că Tatăl a fost deposedat de propria Sa dumnezeire („Lumină din Lumină”).

⁷ Verbul **kenóo** = a goli, a deșerta, a evacua, a pustii, a aneantiza, a reduce la

---

nimic, implică substantivul **kénosis** = kenoză, cuvânt fundamental în limbajul ortodox al teologiei Întrupării. Kenoză nu afectează unirea ipostatică a Fiului cu Tatăl; ea exprimă doar faptul că, pe durata Întrupării Sale, Fiul renunță la prerogativa de a-și manifesta în afară dumnezeiasca Sa slavă (cu excepția momentului intim al schimbării la față), acceptând o „degradare” treptată (Dumnezeu-om-rob-răstignit), de bunăvoie supunându-Se Tatălui (în text, „pe Sine” e mai mult decât un pronume reflexiv; termenul sugerează voluntariatul). „A se goli pe Sine” (de slavă) pentru a Se smeri în chipul și condiția robului mai înseamnă că dumnezeiasca strălucire a Fiului nu este un veșmânt pe dinafară, care să poată fi îmbrăcat sau dezbrăcat la nevoie sau după voie, ci un dat interior al Ființei divine (vezi 2 Co 4, 6 și nota).

Ioan 2

12 După aceea S'a coborât în Capernaum, El, precum și mama Sa și frații Săi și ucenicii Săi; și n'au rămas acolo multe zile.

13 Și Paștile Iudeilor erau aproape și Iisus S'a suit la Ierusalim.

14 Și a găsit șezând în templu pe cei ce vindeau boi și oi și porumbei și pe schimbătorii de bani.

15 Și făcând un bici de ștreanguri, i-a scos pe toți afară din templu, și oile, și boii, iar schimbătorilor le-a vărsat banii și le-a răsturnat mesele;

16 și celor care vindeau porumbei le-a zis: „Luați acestea de aici! Nu faceți casa Tatălui Meu casă de neguțătorie!”

17 Și ucenicii Săi și-au adus aminte că este scris: **Râvna casei Tale m'a mâncat.**

18 Dar I-au răspuns Iudeii, zicând: „De vreme ce tu faci acestea, ce semn ne arăți?”⁸

19 Iisus le-a răspuns și le-a zis: „Dărămați templul acesta și'n trei zile îl voi ridica”.

20 Și au zis Iudeii: „În patruzeci și șase de ani s'a zidit templul acesta!

Și tu îl vei ridica în trei zile?...”.

21 Dar El le vorbea de templul trupului Său.

22 Deci, când a înviat din morți, ucenicii Săi și-au adus aminte că El zisese aceasta și au crezut Scripturii și cuvântului pe care-l spusese Iisus.⁹

Tâlcuire

Sfinții Părinți laudă pe unii oameni slăviți prin viața lor creștinească, spunând că unii ca aceștia au înviat mai înainte de învierea cea de obște.

În ce stă, dar, taina unei astfel de vieți? În aceea că ei și-au însușit trăsăturile proprii vieți de după înviere, așa cum sunt ele arătate în cuvântul lui Dumnezeu și le-au făcut lucrătoare în sine. Viața viitoare este înfățișată ca fiind desprinsă de tot ce este trupesc: acolo nu se vor însura, nici se vor mărita, nu se vor hrăni cu mâncare moartă și însuși trupul pe care îl vor primi va fi duhovnicesc. Și astfel, cel ce trăiește desprins de toate cele

⁸ = Una sau mai multe minuni prin care un profet trebuia să arate că e investit cu putere dumnezeiască.

⁹ *Sfânta Scriptură* versiune diortosită după *Septuaginta*, redactată și adnotată de Mitropolit Bartolomeu Valeriu Anania

trupești va primi în sine sau va readuce în sine elementele vieții de după înviere. De vei ajunge până acolo ca în tine să moară tot ce este trupesc, vei deveni înviat mai înainte de învierea cea de obște. Drumul către această stare îl arată Apostolul atunci când spune: „în duh să umblați și să nu împliniți poftele trupului” (*Gal. 5, 16*). Și ne încredințează că umblând pe această cale avem bună nădejde de a ajunge la țelul dorit: „Cel ce seamănă în duh din duh va culege viața veșnică” (*Gal. 6, 8*).¹⁰

---

¹⁰ Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*.